

ВАЖКІ ЧАСИ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Три роки, що прожили ми від Дня проголошення незалежності України, по-різному сприймаються кожним із нас. Але більшість людей не відступились від віри у щасливу будучину, у переборення труднощів на шляху становлення молоді самостійної держави.

Як же міркують про сьогоднішня і майбутнє нашої країни

Володимир СІРОШТАН,
начальник відділу міжнародних зв'язків та інформації
НВО «Прип'ять»

— Смішною виглядає ностальгія по «великому та могутньому». І перше, що треба нам зробити — це

(Продовження на 3 стор.)

Важкі часи

державотворення

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

якогомога швидше витравити з себе рабську психологію і навчитися самостійно приймати глобальні рішення, не оглядаючись на «старшого брата».

Усі ми бачимо і розуміємо, що й досі нами керують ті, хто має філософію та психологію руйнівників, на превеликий жаль.

Я не оракул, аби щось віщувати, але скажу — хоч більшість протилежної думки, — що Україна серед колишніх республік Радянського Союзу залишається найперспективнішою країною, яка має найкращі шанси стати багатію європейською державою. Хто це не усвідомлює, робить велику помилку. Навіть в Росії деякі політики — я про тих, хто намагається розчленувати Україну на шматки — розуміють, що з нами поводитись як поміщик з холопом не можна. Один з них, Шумейко, у товариському вузькому колі сказав мені: «Спасибі українським націоналістам за те, що Дюбас залишився українським». Тобто, хто має розум, той державність України сприймає як об'єктивну реальність.

Взагалі, я з когорти оптимістів. Вважаю, ті болячки, якими ми зараз хворіємо, не є чимось екстраординарним, ними перехворів увесь цивілізований світ. І той експеримент, який над нами поставили, не мав глибокої теоретичної бази. Марксизм-ленінізм, який, повірте мені, я вивчав дуже серйозно, виявився дуже оманливою казкою, другою серією мультфільму «Місто сонця» Кампанелли.

Зараз усі бояться прогнозів на майбутнє. А я скажу: років на п'ять-шість нам потрібно затягнути паски. Між іншим, п'ять-шість років — це непоганий термін для вирішення у спокійному руслі всіх наших проблем з тим, щоб почати просуватися вперед. Світ знає приклади «миттєвих» «перебудов» — Югославія, Грузія, Таджикистан... — У нас не повинно карабахнути. Ідуть закономірні про-

цеси, й інакше бути не може.

Дуже часто звучить вислів — «відродження України». Я б все ж таки говорив про побудову нової України в існуючих кордонах із проживаючими на її території народами і народностями. Так, здається, буде вірніше. Я не націоналіст і держава у нас не націоналістична, а національно-народна. І якщо нашого Президента з поняттям офіційної державної мови десь занесло, то його радники — нехай відпрацьовують платню — поправлять свого «патрона». Нехай буде державна мова, і нехай пісні на цій Україні співають різними мовами.

Анастасія КОВАЛЬОВА,
пенсіонерка, колишня
жителька міста
Чорнобиля, «самоселка»

— Моя думка така: коли ми були під Росією, то були її рабами. А тепер ми можемо працювати на себе. Так, зараз нашої молоденькій Україні сутужно, але все це минеться, переживемо, бо ми, українці, пережили й жакливіші часи.

У наших батьків було п'ятеро дітей — всі дівчатка. На початку тридцятих прийшли до нас комуністи, вибрали все до зернинки, й пір'ячка не залишили. У 1933-му помер від голоду батько... Ото

На фото: майже в усіх куточках України мешкають сьогодні переселенці з Чорнобильської зони.

були часи, ото була скрута. Скажу більше — ми вже вижили. Впевнена, що ні одна сім'я в Україні без хліба не сидить, голодних нема, а це найголовніше. У нас в родині всі задоволені, що ми нарешті будемо самостійними, вільними українцями.

Здоров'я, благополуччя всьому нашому народові, хай Господь нам допоможе найскоріше подолати скруту. Наші люди з часом будуть жити заможнo, гарно, я в це вірю, як і в те, що сама ще доживу до цих часів.

Олексій БАЙЛЮК,
начальник
фінансово-економічного
відділу Адміністрації
зони відчуження
Мінчорнобиля України.

— 24 вересня — це, безперечно, непересічна дата в історії і України, і всього світу. Наш народ завжди прагнув того, щоб набути фактичної територіальної, економічної і, насамперед, політичної незалежності.

Без сумніву, від часу існування нашої «пелюшкової» держави було на-

роблено безліч помилок. Нам довелося зіткнутися з відсутністю в Україні серйозних фахівців з питань державотворення. Чому так вийшло, відомо всім. Колись наша спільна держава, Радянський Союз, висмоктавав всі найкращі сили інтелігенції і оселяв у своїй столиці, Москві. І хоча СРСР декларував свій федеративний устрій, насправді керувався з одного центру. Дуже важко на уламках чогось колись монолітного, єдиного побудувати щось якісно нове, краще.

Мені здається, якщо до влади у нас прийшли прагматичні, як вони декларували у своїх передвибірчих програмах, то якісь позитивні зрушення мають відбутися. І якщо наш Президент пан Кучма іде на тісний економічний союз з Росією з позиції здорового глузду, тобто не за рахунок України як самостійної держави, не за рахунок інтересів її народу, то, без сумніву, це може вплинути на розбудову України як сильної, могутньої держави.

Вірю у відродження України, але це процес довгостроковий, тому що ми сьогодні не маємо української нації як такої. Цю тезу красномовно підтвердили останні вибори Президента, коли фактично Україна поділилася на дві частини — західну і північну. Але вірю, здоровий глузд перемаже і держава Україна буде існувати на вічні віки.

Підготували
Валерій КУЗЕНКОВ,
Віталій РОМАНОВ.

Фото Михайла ЗАГРЕБІЙ, Валерія КУЗЕНКОВА, Едуарда КУЗНЕЦОВА.

